

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เราแสวงหา แสวงหากันอย่างนี้ เราแสวงหาสังฆธรรม สังฆธรรม เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ นี่คืออริยสัจ นี่คือสัจจะความจริง แก่นของศาสนาอยู่ตรงนี้ แต่พวกเรา มันเข้ากันไม่ถึง

แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา อจินไตย ๔ พุทธวิสัยรู้รอบขอบขีด ฐไปหมด อนาคตังสญาณส่องไปในหัวใจของสัตว์โลกนี้กระจ่างแจ้งหมด แล้วรู้ว่าคนที่ประพฤติปฏิบัติมันต้องสร้างอำนาจวาสนามา

อยู่ในอภิธรรม พระอรหันต์ต้องสร้างมาแสนกว่าอย่างน้อยถึงจะเป็นพระอรหันต์ คือต้องมีอำนาจวาสนาบารมีพอ ถ้ามีอำนาจวาสนาบารมีพอ เวลาเทศน์ว่าการไป เขาจะมีความเข้าใจของเขา

แล้วอย่างพวกเรากลุ่มๆ ดอนๆ ทุกข์ๆ ยากๆ มา มันเข้าถึงสัจจะอันนั้นไม่ได้ ถ้าเข้าถึงสัจจะอันนั้นไม่ได้ ท่านถึงได้วางทาน ศีล ภวานากันไว้ไง ถ้าวางทาน ศีล ภวานาไว้ วางทานไว้ เพื่ออะไร เพื่อสังฆธรรม ให้การฝึกหัด ให้การเสียดสละของเราเพื่อให้หัวใจมันเปิดกว้างขึ้นมา ถ้ามันฟังธรรมๆ ขึ้นมา มันจะได้เข้าใจของมัน

ถ้าเป็นสัจจะความจริง ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ วิธีการดับทุกข์นี่คือมรรค วิธีการดับทุกข์ที่เราแสวงหากันอยู่เนี่ย เราแสวงหาวิธีการดับทุกข์ แต่เราแสวงหาไม่ได้ เราแสวงหาไม่ได้ เราเข้าใจ เข้าใจโดยอวิชา โดยความไม่รู้ เข้าใจโดยความไม่รู้มันเข้าใจได้อย่างไร ความไม่รู้เข้าใจได้อย่างไร ความไม่รู้คืออวิชา

คูติ เวลาทางโลกเขาไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความผิดพลาดโดยความไม่รู้ เราให้อภัยกันๆ เพราะเขาไม่ได้ตั้งใจ แต่เขาไม่รู้ นี่อวิชาๆ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจจะความจริงอันนั้นมันสุดยอด แต่ของเรา เราเข้าไม่ถึงๆ คุณติ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นเจ้าของสวนๆ เจ้าของสวนไง เวลาคนอื่นจะแสดงอิทธิฤทธิ์อิทธิหาร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้ามหมด เพราะสิ่งนั้นมันไม่ใช่เข้าสู่ทางดับทุกข์ การดับทุกข์มันเรื่องของอริยสัจ เรื่องของสัจจะความจริง ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์

วิธีการดับทุกข์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ถ้ามันสัจจะความจริงเข้ามาอย่างนี้ มันเข้ามาได้ อย่งไรละ เข้ามาคุณติ เราสื่อสารกัน เรายังเข้าใจกันไม่ได้เลย ฉะนั้น เวลาคนเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเป็นผล กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน มันเป็นผลของเวรของกรรม ถ้าผลของเวรของกรรม เราเกิดมาร่วมกัน เรามาเป็นมนุษย์ด้วยกัน เวลาเป็นมนุษย์ด้วยกัน เหมือนในสวน คุณมะม่วง มะม่วงแต่ละสายพันธุ์มันแตกต่างกันแต่สายพันธุ์ๆ แต่มันก็เป็นมะม่วง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาบัญญัติไว้นะ ห้ามอวดอุตริมนุสสธรรม พวกเดียรถีย์ก็มาทำลองๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารับทำเอง แล้วคุณก็สัจตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้ามคนอื่นทำๆ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำเองได้อย่างไร

เราเป็นเจ้าของสวน เราเป็นเจ้าของสวน เราไม่ให้คนอื่นเด็ดมะม่วงเรากิน แต่เราเด็ดมะม่วงเรากินได้ไหม เด็ดได้ เพราะเจ้าของสวนเด็ดได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้คั่นขึ้นมา สวนมะม่วงๆ สวนมะม่วงเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเราเกิดขึ้นมา เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์เหมือนกัน แต่มะม่วงคนละสายพันธุ์ๆ มะม่วงคนละสายพันธุ์มันก็ใช้แตกต่างกันไป อย่างของเรา เราเป็นมะม่วงป่า มะม่วงป่า ทางโลกไม่มีใครสนใจเลย แต่มันอยู่ในป่าในเขาของมัน อยู่ในป่าลึกๆ เวลามันออกผลขึ้นมามันเป็นอาหารของสัตว์ สัตว์มันแสวงหา มันรู้ว่ามะม่วงออกเมื่อไหร่ มันรู้ว่ามะม่วงจะสุกเมื่อไหร่ มันจะไปแสวงหามะม่วงของมันไง แต่ของเรา เราต้องตัดแต่งสายพันธุ์ เราคัดเลือกให้หอมหวาน ให้กรอบ นี่เราคัดนะ แล้วมันได้ผลของเราไหม

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ความจริงมันเกิดจากสัจจะข้อเท็จจริงอันนั้น ถ้าเกิดจากข้อเท็จจริงอันนั้น เราเกิดมา เราเกิดมาโดยเวร โดยกรรมของแต่ละบุคคล เวรกรรมของเราสร้างมาแตกต่าง

กัน ความรู้ความเห็นของเราไม่เหมือนกัน ความรู้ความเห็นของเรา มุมมองของเราแตกต่างกัน แต่แตกต่างกัน แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ เราจะค้นหาหัวใจของเรา ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ เรื่องจิตนิสัย เรื่องความชอบนั้นเรื่องหนึ่ง ความชอบ ศรัทธาความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ถ้าความชอบใจอันนั้นเป็นความสุข เป็นความพอใจทั้งนั้นนะ อะไรชัดใจๆ เป็นทุกข์ไปทั้งนั้นเลย สิ่งชัดใจ ไม่ชอบๆ ใจไม่ชอบๆ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาละ

คุณ เวลาอาหาร อาหารที่มันชอบใจ โอ้โฮ! อร่อย อาหารอะไรที่มันปฏิเสธ แต่คุณค่าของอาหารละ คุณค่าของอาหารที่มันเป็นโทษกับร่างกายหรือมันเป็นคุณกับร่างกาย ถ้าเราคัดแยกอย่างนั้น แต่ความชอบๆ เป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ ถ้าเป็นความชอบ แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ละ เราจะหาความจริงกัน เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็อย่างนี้ ถ้าเป็นสัจจะความจริง สัจจะความจริงเป็นอริยสัจ

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกในโลกนี้มีแต่ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ แล้วทุกข์ดับไป แต่พวกเราปรารถนาความสุข ปรารถนาความสุข ปรารถนาตรงข้ามกับสิ่งที่ป็นสังขารเลย แต่เวลาเราปรารถนา เราก็ปรารถนาด้วยความเห็นของเรา ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางโลก ด้วยความเชื่อถือกันในโลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ เราแสวงหาปากกัดตีนถีบขึ้นไปเพื่อหาลาภหายศของเราไป แล้วมันอยู่กับเราคงที่ไหม ของมันเป็นของชั่วคราวๆ มันจริงตามสมมุติ มันไม่จริงหรือ เราสมมุติบัญญัติขึ้นมาให้เป็นจริง เงินทองขึ้นมาก็สมมุติทั้งนั้นนะ แต่เขาสมมุติขึ้นมาให้ใช้ได้จริงใจ ถ้าใช้ได้จริง มันก็มีคุณค่าจริงใจ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเชื่อถือศรัทธาในทางโลกเขา โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ เราแสวงหา เราปากกัดตีนถีบเพื่อสิ่งนั้นมา มันก็สมความปรารถนา แต่สมความปรารถนาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีกละ ชีวิตการครองเรือน วิดทะเลทั้งทะเลเลย เอาปลาเล็กๆ ตัวหนึ่ง จะได้ปลาเล็กๆ ตัวหนึ่ง เราจะวิดทะเลทั้งทะเลเลยนะ เพื่อปลาเล็กๆ ตัวหนึ่งนะ นี่ชีวิตการครองเรือน เราก็ปรารถนาความสุข

วิดทะเล ทะเลคุณ ใครจะวิดว่ามันจะแห้งได้ขนาดไหน เราจะลงทุนลงแรงขนาดไหน กว่ามันจะเหือดแห้งขึ้นมาแล้วได้ปลาตัวหนึ่ง ชีวิตการครองเรือนทุกข์ยากอย่างนั้นนะ นี่ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป แต่เราไปโฆษณาว่ามันเป็นความสุขๆ ใจ

ถ้าอย่างนี้แล้วทุกคนก็ไม่มีครอบครัวหมดเลย

จริงไหมล่ะ เป็นไปได้ไหมล่ะ มันเป็นไปได้หรือ สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร เพราะค้นหาความทะยานอยากมันสิ้นฝั่ง มันสิ้นหัวใจของเรา สิ่งทีสิ้นหัวใจของเรา ฉะนั้น ทางวิชาการถึงบอกว่ามันเป็นธรรมชาติ เรื่องกามราคะมันเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์มีเรื่องอย่างนี้เป็นเรื่องธรรมชาติไง แต่ถ้ามันเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีศีลมีธรรม ศีล ๕ คู่ครองของเรา เราไม่ผิดคู่ครองของใคร ถ้าเราไม่ผิดคู่ครองของใคร เป็นธรรมชาติแล้ว

ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติก็ให้เรามีคู่ครองของเรา ถ้าคู่ครองของเราไม่ผิดลูกเมียของใคร ไม่ผิดศีล ๕ ถ้าศีล ๘ ศีล ๑๐ ถือพรหมจรรย์แล้ว ถ้าศีล ๑๐ ศีล ๑๐ ศีลสามเณร ศีล ๒๒๗ เห็นไหม ทาน ศีล ภาวนา ถ้าเรื่องของท่านๆ เราก็แสวงหาของเรา ทำบุญกุศลของเรา ถ้าทำบุญกุศลของเรา พอบุญอันละเอียดเข้ามา เรื่องผู้ทรงศีลๆ ใจ แล้วผู้ทรงศีลเกิดปัญญาใหม่ ถ้าผู้ทรงศีลไม่เกิดปัญญา ฤทธิชีไพร ฤทธิกินเหยี่ยว นั่งสงบเสงี่ยมมะ เวลาเหยี่ยวมันเข้ามาใกล้ๆ พอใกล้ๆ ขึ้นมา เอาไม้ป่าเพื่อจะฆ่ามัน เสียใจมากเลย ฤทธิกินเหยี่ยว นี่ไง ฤทธิผู้มีศีล ฤทธิชีไพรเขาถือศีลของเขา แต่ค้นหาความทะยานอยากมันสิ้นฝั่งๆ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร สอนเรื่องการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ฝั่งตรงข้ามไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ศาสนาสอนตรงนี้ ศาสนาไม่ได้สอนสมาธิ สมาธิเป็นเรื่องของฤทธิชีไพรมีมาตั้งแต่ดั้งเดิม พลังจิตๆ พลังจิตมันก็เป็นอภิญญาเท่านั้น แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา

เวลาสอนปัญญาๆ เกิดจากภวานามยปัญญา ที่เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็สอน สอนให้เห็นทุกข์ สอนให้เห็นทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ วิธีการดับทุกข์ๆ มันละเอียดลึกซึ้งขึ้นไปไง ถ้าเราไร้สมอง ไร้สมองก็เป็นโลกีย์ปัญญา เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกคนเข้าใจได้หมดเลย เข้าใจได้หมดมันก็เป็นตรรกะ มันเป็นโลกๆ ใจ ขนาดเรื่องโลกๆ เราตรึกในธรรมๆ มันยังเกิดความสลดสังเวชนะ ถ้าตรึกในธรรมๆ จนน้ำหูน้ำตาไหลได้เลยนะ เพราะมันสังเวช

นี่ก็เหมือนกัน โลกีย์ปัญญาๆ ใจ เพราะอะไร เพราะจิตมันยังไม่สงบไง ถ้าเราทำความสงบของใจ คิด สมาธิ ปัญญา สมาธิๆ อันนี้ สิ่งที่เป็นสมาธิไม่ใช่ฌาน โลกีย์ใจ ไม่ใช่เรื่องอภิปัญญา ใจ มันเป็นเรื่องสมาธิ เพราะสมาธิมันเป็นสากลใจ จิตที่เป็นสากล จิตที่ไม่มีตัวตน จิตที่ไม่มีอวิชชาความรู้ตัวของมัน ใจ เราศึกษาธรรมะด้วยอวิชา ด้วยความรู้ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่องกันด้วยปากเปียบปากและ ด้วยการท่องจำใจ แต่ความจริงขึ้นมาในหัวใจมันไม่รู้ใจ

ถ้ามันจะรู้ขึ้นมา เวลาหลวงตาท่านบรรลุธรรมที่คอยธรรมเจดีย์ ท่านเล่าให้พระฟัง มีพระหนุ่มๆ องค์หนึ่งเวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมากกราบแล้วกราบเล่า มันกราบอะไรนั่นนะ กราบแล้วกราบเล่าเพราะบรรลุธรรมก็จบแล้ว มันกราบแล้วกราบเล่า มันกราบแล้วกราบเล่าเพราะมันซึ่งในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ มันมหัศจรรย์ลึกซึ้งขนาดนั้นนะ แล้วถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือมันขึ้นมา ใครมันจะรู้ได้ ท่านรำพึงขึ้นมาจะ ใครจะรู้ได้ ใครจะรู้ได้ ขนาดนี้ใครจะรู้ได้

แต่ถ้าเราทำความสงบของใจเข้ามา ใจสงบเข้ามาแล้ว ถ้ามันเกิดฝึกหัดใช้ปัญญาขึ้นมา มันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา เกิดมรรคเกิดผลขึ้นมาเพราะอะไร คำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ งานชอบๆ งานของใจใจ คูสิ เราอาบน้ำแข็งต่างน้ำหามา หามาเพื่อปัจจัยเครื่องอาศัยใจ แต่เวลาปัญญามันเกิดๆ มันเกิด นี่ไง เหตุให้ดับทุกข์ๆ

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ วิธีการดับทุกข์ๆ แล้วมันอยู่ที่ไหน ถ้าไปอ่านตำราๆ มันก็เป็นทฤษฎี เวลาจามา จามาก็เป็นสัญญา เวลามันจินตนาการขึ้นมามันก็เป็นจินตนาการ มันไม่เป็นความจริงสักอย่าง มันเป็นของที่เกิดขึ้น สัญชาติญาณเกิดขึ้นบนโลกนี้ใจ

แต่ถ้าจิตมันสงบแล้วนะ มันเกิดมรรคผลขึ้นมาด้วยความจริงของมันขึ้นมา เวลามันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา ศาสนาพุทธสอนที่นี้ ศาสนาพุทธไม่ได้สอนเรื่องสมาธิ แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนให้ทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามาเพื่อฝึกหัดใช้ปัญญา เพื่อจะเกิดวิปัสสนา ถ้าเกิดวิปัสสนา นี่ปัญญาการรู้แจ้ง รู้แจ้งในอะไร รู้แจ้งในตัวตนของตนใจ รู้แจ้งในจิตได้สำนึกของตัว รู้แจ้งในสิ่งที่มันขับเคลื่อนไป รู้แจ้งสิ่งที่จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตดวงนี้มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วมันไปอย่างไรละ ถ้ามันรู้แจ้งขึ้นมาด้วยปัญญาของจิต

ดวงนั้น แล้วจิตดวงนั้นจะไปได้อย่างไรละ ถ้าจิตดวงนั้นมันรู้แจ้งแล้ว ถ้าจิตดวงนั้นมันยังมีติดบอดอยู่ มันก็ไปของมันไป

สิ่งที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ เพราะมันมีติดบอดของมัน มันถึงเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไป แต่ถ้าเราฝึกหัดของเราๆ พระพุทธศาสนาสำคัญ สำคัญตรงนี้ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ก็ตรัสรู้ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไง ถ้ามันตรัสรู้ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วใจนี้มันจะไปเกิดอีกไหม ใจดวงนี้ที่มันเวียนว่ายตายเกิดมันจะไปอีกไหม

แต่ของเรา เราสงสัยไหม เราสงสัยไหมว่าเรามาจากไหน แล้วเราจะไปไหน ก็กลับบ้านไง กลับบ้านไปเฝ้าสมบัติของตนไง นี่มันคิดได้แต่สิ่งที่เป็นรูปธรรม สิ่งที่เป็นวัตถุธาตุที่เราสัมผัสได้ไง แต่มันไม่คิดถึงหัวใจของตนละ ทำไมไม่สงสารใจของตนละ ทำไมไม่รู้ว่าเรามาจากไหน มาทำไม แล้วจะไปไหน

แต่ถ้ามันมีสติปัญญา พระพุทธศาสนาสอนที่นี้ พระพุทธศาสนาสอนที่นี้ พระพุทธศาสนา ศาสนาแห่งปัญญา พระพุทธศาสนามีคุณค่ามาก คุณติ จะเข้าพรรษาอยู่แล้วนะ พระรามาบวช มาบวชเพื่ออะไร บวชเพื่อคั่นคว่ำ บวชเพื่อคั่นคว่ำหาใจของตน ถ้าคั่นคว่ำหาใจของตนได้แล้ว จะเอาใจของตนพิจารณา จะเอาใจของตนสำรวจกายใจความไม่รู้ ใช้อ้อวิชา นั้นนะ พอมันคายสำรวจความไม่รู้วิชาไปแล้ว มันสว่างกระจ่างแจ้งกลางหัวใจ จิตใจนี้มันสว่างโพลง มันไม่มีการไปและไม่มีการมา ถ้ามีการนับอยู่ เป็นของคู่ โลกนี้เป็นของคู่หมด มีคู่กับสว่าง ทุกข์คู่กับสุข มันมีการเกิดและมีการตาย ที่ไหนมีการเกิดต้องมีการตาย แล้วถ้ามันรู้แจ้งของมัน ถ้ารู้แจ้ง มันเกิดจากไหนละ เกิดจากฟุ้งธรรมๆ

เราอาบน้ำร้อนต่างน้ำมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องนะ การเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง คนที่มีสติมีปัญญาเสียสละไปเพื่อเป็นทานฝึกหัดใจของตน ฝึกหัดใจของตนแล้วถามถึงหัวใจของตนสิ ถามถึงเราเรารักเราไหม เรารักเราไหม เราเบื่อความทุกข์ไหม ถามหัวใจของตน แล้วถ้ามันเบื่อความทุกข์มันทุกข์มันยากอยู่ที่นี่ แล้ววิธีการจะออกจากทุกข์มันทำอย่างไรละ เราก็แสวงหากันทั่วเลย

พระบวชแล้วก็ออกไปธุดงค์ไปในป่าในเขา แล้วไปทำไมนะ ไปหาใจของตน ไปหาสัพปายะไง ถ้าอยู่ในสังคมมีความอบอุ่น คนนั้นจะดูแลคนนี้ คนนี้จะดูแลคนนั้น ฝากชีวิตไว้กับคนนั้น ฝากชีวิตไว้กับคนนี้ ฝากเขาไปทั่วเลย เวลาเข้าป่าไปแล้วฝากใคร ฝากกับต้นไม้หรือ เปลวๆ

เดี๋ยวเสื่อจะคาบหัวไปกินนะ คินนี้ถ้าผิดศีล ทูศีล คินนี้เดี๋ยวพวกผีเปรตจะมาหลอกหลวง มันด้วยความอยู่คนเดียวไง พออยู่คนเดียว สภาวะแวดล้อมมันบีบบังคับไป ทั้งตกใจ ทั้งกลัวไปหมด ถ้าคนไม่เคย ถ้าเราไปถึงอย่างนั้นแล้วมันต้องค้นหาตัวเราเองแล้ว

สิ่งที่จะได้ เวลาพระเราไปลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปรูดงค์นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากเลย ให้อาวุธไป ให้พุทธะ ให้ระลึกพุทธโธ ธัมโม สังโฆ ถ้าเรอกลับผีให้ระลึกถึงพุทธโธ ถ้าไม่หายให้ระลึกถึงธัมโม ให้ระลึกถึงสังโฆ เพราะเราไปอยู่คนเดียว เราไปอยู่คนเดียว เราไปในที่สงบสงัดแล้วมันไม่มีสิ่งใดเป็นพึ่งอาศัยแล้ว มันต้องอาศัยตัวเราแล้ว

ตัวเรา เพราะเราตั้งใจมาก็ตั้งใจจะมาค้นหาใจดวงนี้แหละ ถ้ามาแล้วมันไม่มีสิ่งใดที่จะไปพาดพิงแล้ว จิตจะพึ่งใครไม่ได้แล้ว มันจะพึ่งพรรคพวกเพื่อนฝูงพึ่งใครไม่ได้หมดเลย มันต้องพึ่งตัวมันเอง แล้วพึ่งตัวเองก็พึ่งไม่เป็นอีก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงให้อาวุธ ให้วิธีการไป ให้ระลึกถึงพุทธโธๆๆ พุทธโธจนสงบเข้ามา โอโฮ! ใครกลัว กลัวเรื่องอะไร มันสว่างโพล่งอย่างนี้มันจะไปกลัวอะไร แล้วอะไรเกิดอะไรตาย โทกทั้งนั้น ถ้ามันสว่างโพล่งขึ้นไป นี่ไง ที่เราไปหาๆ กัน ที่ว่าเราไปรูดงค์กัน จะเข้าพรรษากันอยู่แล้ว จะเข้าพรรษาแล้วเขาจะฝึกหัดๆ ฝึกหัดอย่างนี้ ฝึกหัดค้นหาใจของตน ถ้าค้นหาใจของตนเจอพุทธะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน หัวใจของเราแจ่มแจ้ง หัวใจของเรานะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะตรัสรู้เป็นพระอรหันต์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นตรัสรู้เป็นพระอรหันต์ เหมือนกัน เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เราก็ทำได้ เพราะอะไร เพราะต้นทุนคือจิตของเรา ต้นทุนคือความรู้สึกรู้สึกของเรา ความรู้สึกทุกซั๊ก ยากๆ ศาสนาจะขัดกล่อม ศาสนาจะขัดเกลามาให้ดีขึ้น แล้วศาสนามันอยู่ไหนล่ะ ศีล สมาธิ ปัญญามันอยู่ไหน เราต้องฝึกหัดของเราขึ้นมาใหม่ สติเรายับยั้งขึ้นมาใหม่ เราหาอาวุธของเรา เราไปทำของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามอบให้หมดแล้ว แต่พวกเรามองข้ามกันไปหมดเลย ถ้าไม่มองข้ามขึ้นไป เราทำของเราอย่างนี้ ทำขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเราๆ ถ้าเป็นสมบัติของเรา มันจะเป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็นสันติภูมิโลกกลาง หัวใจดวงนี้ มีคุณค่า มีคุณค่าที่นี้

เราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้ามีคุณค่า มีคุณค่าเพราะใจเราเป็นพุทธะ เพราะใจเรามันถึงศาสนาใจ เรามีธรรมเป็นที่พึ่งใจ เรามีคุณค่าขึ้นมาที่นี้ใจ เกิดเป็นมนุษย์ สัตว์

ประเสริฐ ใจประเสริฐใหม่ ฝึกหัดมันๆ ทั้งๆ ที่ใจของเรา ทุกคนก็รักตัวเองทั้งนั้นนะ เราฝึกหัด
ใจของตนให้มันประเสริฐขึ้นมา ถ้ามันประเสริฐขึ้นมา เราจะเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ
พระพุทธศาสนา ไม่เสียชาติเกิด เอวัง